

DIỄN VĂN KỈ NIỆM 80 NĂM THÀNH LẬP TRƯỜNG THPT NGUYỄN TRÃI - BA ĐÌNH (1945-2025)

Thứ Tư, ngày 19 tháng 11 năm 2025

Kính thưa quý vị đại biểu, khách quý;

Kính thưa các thầy giáo, cô giáo, cán bộ nhân viên nhà trường;

Kính thưa quý cha mẹ học sinh;

Cùng các thế hệ học sinh yêu quý!

Trong không khí chào mừng kỉ niệm 43 năm Ngày Nhà giáo Việt Nam 20-11, hôm nay trường THPT Nguyễn Trãi – Ba Đình long trọng tổ chức Lễ kỉ niệm 80 năm ngày thành lập trường. Thay mặt lãnh đạo nhà trường, thay mặt Ban Tổ chức, tôi xin gửi tới các quý vị đại biểu, các thầy giáo, cô giáo và các thế hệ học sinh những lời chúc tốt đẹp, những lời cảm ơn chân thành nhất và những tình cảm tri ân nồng nhiệt nhất. Chúc cho trường THPT Nguyễn Trãi - Ba Đình luôn là nơi kết nối các thế hệ thầy - trò; kết nối giữa gia đình, nhà trường và xã hội để cùng vun đắp truyền thống, hướng tới tương lai.

Kính thưa các vị đại biểu;

Kính thưa các thầy giáo cô giáo;

Các em học sinh thân mến!

Trường Trung học Nguyễn Trãi, Hà Nội - nay là trường THPT Nguyễn Trãi - Ba Đình được thành lập theo Nghị định của Bộ trưởng Bộ Quốc gia giáo dục Vũ Đình Hòe ký vào ngày 16/10/1945 đến nay đã đi trọn hành trình 80 năm lịch sử. Trường được vinh dự mang tên bậc vĩ nhân toàn tài cả về văn thao võ lược, tài hoa nghệ sĩ và sự uyên bác của một học giả - Nguyễn Trãi không chỉ là anh hùng dân tộc mà còn được UNESCO vinh danh là danh nhân văn hóa - “biểu tượng của trí tuệ, lòng yêu nước và nhân nghĩa Việt Nam”.

Điều đặc biệt của ngôi trường này là trường được khởi lập trong những ngày đầu của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, khi đất nước vừa giành độc lập, khi trí thức, nhà giáo, học trò cùng chung một khát vọng: “Khai dân trí, chấn dân khí, hậu dân sinh.” Nhằm thực hiện sứ mệnh mà ngành giáo dục đào tạo đã trao gửi, ngôi trường mang tên bậc anh hùng dân tộc, danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi không chỉ là niềm tự hào mà còn thực hiện một sứ mệnh về văn hóa và tư tưởng nhân văn cao đẹp: Lấy nền tảng của truyền thống, văn hiến dân tộc làm cốt lõi; Tư tưởng nhân nghĩa và bản sắc dân tộc làm căn cốt; Tinh thần dân tộc, ý chí quật cường là sức mạnh nội lực nội sinh.

Như một định mệnh lịch sử, nếu Nguyễn Trãi nổi danh từ công cuộc bình Ngô cách đây hơn 5 thế kỉ thì Trường THPT Nguyễn Trãi ra đời từ âm vang của Cách mạng tháng Tám và và trưởng thành từ khói lửa chiến tranh.

Nếu Nguyễn Trãi được biết đến với những đóng góp lớn lao cho nền văn hiến nước nhà thì Trường THPT Nguyễn Trãi cũng cống hiến cho đất nước những trí thức nổi tiếng ở hầu hết các lĩnh vực, góp phần không nhỏ trong công cuộc xây dựng và kiến thiết, kiến tạo đất nước.

Dấu ấn riêng, đặc biệt của ngôi trường 80 năm tuổi qua từng giai đoạn phát triển, gắn với những biến động thăng trầm cùng lịch sử dân tộc, với các cuộc di dời, ở nhiều địa điểm và tên gọi khác nhau, với những nơi sơ tán; đối diện với nhiều khó khăn, thử thách... Đây là thời kỳ nhọc nhằn mà các thầy cô đã miệt mài, kiên nhẫn, tạo nên từng lớp lừng lẫy phù sa để nâng tầm con người.

Trong kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ, nhiều thế hệ giáo viên và học sinh nhà trường đã “xếp bút nghiên” cống hiến công sức, trí tuệ và cả xương máu để góp phần giữ vững nền độc lập nước nhà, để theo đuổi chân lí “không có gì quý hơn độc lập, tự do” như lời của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Tiêu biểu cho những cống hiến ấy là sự hi sinh của các anh hùng liệt sĩ như Nhà thơ Lê Anh Xuân, liệt sĩ Nguyễn Kim Yến, liệt sĩ - anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân Vũ Xuân Thiều, Liệt sĩ Bùi Thọ Tuyền,...

Và từ mái trường mang tên bậc danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi, biết bao thế hệ học trò đã tỏa sáng trên mọi lĩnh vực. Họ đã trở thành những cán bộ cốt cán, tướng lĩnh quân sự, kỹ sư, bác sĩ, nhà giáo, nghệ sĩ, những công dân ưu tú đóng góp cho sự phát triển của đất nước như Giáo sư Sử học Lê Văn Lan; Giáo sư, Tiến sĩ Nguyễn Minh Thuyết, Tiến sĩ Đặng Minh Tuấn; TSKH Nguyễn Thế Khôi; Nhạc sĩ Phó Đức Phương; Thượng tướng Võ Văn Tuấn, Thiếu tướng Nguyễn Thị Thanh Hà; doanh nhân Trương Tú Phương, Ngô Thị Tính cùng nhiều chuyên gia, nhà quản lý, kinh tế giỏi và biết bao người lao động bình dị, thầm lặng khác... mà khuôn khổ bài diễn văn này không thể kể hết. Tất cả đã góp phần đưa trí tuệ, bản lĩnh, cốt cách của học trò Nguyễn Trãi lan tỏa khắp năm châu.

Trong suốt 80 năm qua, trường THPT Nguyễn Trãi luôn góp phần không nhỏ tạo nên chất lượng của giáo dục thành phố ngàn năm văn hiến; là niềm tự hào của ngành giáo dục Thủ đô. Ở bất cứ giai đoạn lịch sử nào, trường cũng luôn là địa chỉ tin cậy về chất lượng giáo dục của học sinh, cha mẹ học sinh và nhân dân. Vì vậy, trường được đón nhận Huân chương Lao động Hạng Ba (năm 1991), Huân chương lao động Hạng Nhì (năm 1999); Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ (1998 và 2009)...

Đặc biệt trong năm học 2024-2025, thầy trò cùng thi đua giảng dạy, học tập để tới kỷ niệm 80 năm thành lập trường. Trường THPT Nguyễn Trãi – Ba Đình vinh dự được đón nhận Bằng khen của Bộ trưởng Bộ GDĐT; Bằng khen của Chủ tịch UBND Thành phố; Bằng khen của Công Đoàn Giáo dục Việt Nam cùng nhiều thành tích của học sinh và thầy cô: 16 học sinh đạt giải HSG cấp thành phố các môn văn hóa lớp 12; 23 thầy cô được Sở GDĐT công nhận danh hiệu Chiến sĩ thi đua cấp cơ sở; 02 thầy cô được nhận Bằng khen của Bộ trưởng Bộ GD; 06 thầy cô được nhận Bằng khen của Chủ tịch UBND Thành phố Hà Nội.

Trong xây dựng và triển khai kế hoạch năm học, nhà trường luôn bám sát, cụ thể hóa các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về giáo dục. Chủ trương “đổi mới căn bản toàn diện giáo dục và đào tạo” từ Nghị quyết 29 của Ban chấp hành Trung ương được thầy và trò cụ thể hóa trong từng bài học, từng hoạt động giáo dục của nhà trường. Tỷ lệ tốt nghiệp THPT hàng năm và chất lượng giáo dục mũi nhọn của trường dần được nâng cao. Năm 2014, trường vinh dự được công nhận danh hiệu Trường đạt chuẩn Quốc gia. Từ đó đến nay, đội ngũ cán bộ, giáo viên của nhà trường luôn có tinh thần đi đầu trong việc cập nhật, triển khai thực hiện tốt Chương trình Giáo dục phổ thông 2018.

Những truyền thống và chất lượng giáo dục vừa nêu là kết quả sự quan tâm, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, Sở GDĐT; là công sức, tâm huyết của các thế hệ cán bộ, giáo viên, nhân viên và học sinh nhà trường. Đó cũng là thành quả sự chung tay, ủng hộ của các thế hệ học sinh, của các bậc cha mẹ học sinh cùng các tổ chức chính trị, xã hội.

Kính thưa các vị đại biểu; các thầy giáo, cô giáo;

Các em học sinh thân mến!

Ôn lại truyền thống không phải chỉ để tự hào mà để mỗi chúng ta có ý thức trách nhiệm hơn với chính bản thân mình và với nhà trường. Để đáp ứng yêu cầu Nghị quyết số 71-NQ/TW của Bộ Chính trị về “đột phá phát triển giáo dục và đào tạo trong tình hình mới”, tôi mong muốn mỗi chúng ta hãy biến bề dày truyền thống thành sức mạnh của hiện tại. Sức mạnh ấy được đo bằng phẩm chất và năng lực, bằng sự phát triển toàn diện đức - trí - thể - mỹ của mỗi học sinh và bằng sự thành đạt của mỗi học sinh sau khi tốt nghiệp. Nhân buổi lễ kỷ niệm 80 năm thành lập trường, tôi trân trọng gửi đến các thầy cô giáo, các em học sinh những thông điệp sau:

Thứ nhất xin được nhắn gửi tới các thầy cô 3 từ khóa: Tự hào, Tự trọng và Tự tin.

Chúng ta tự hào, hãnh diện vì được làm việc và học tập tại ngôi trường mang tên danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi. Chúng ta nên và có quyền tự hào về bề dày truyền thống cả trong giữ nước và xây dựng, kiến thiết đất nước của các thế hệ thầy - trò Nguyễn Trãi. Chúng ta nên và có quyền tự hào về chất lượng giáo dục của nhà trường.

Tự hào về trường còn là khởi nguồn của lòng tự trọng. Tự trọng trong giáo dục gắn chặt với tinh thần “dạy thật, học thật, nhân tài thật”. Tự trọng còn tạo nên ý thức, tinh thần trách nhiệm, kỉ cương và tình thương của thầy và trò trong nhà trường. Bởi vậy, tôi mong mỗi thầy giáo, cô giáo của ngôi trường mang tên danh nhân Nguyễn Trãi tiếp tục phát huy trách nhiệm trong từng bài dạy, hãy phát huy nguyên tắc cá thể hóa trong dạy học, quan tâm, chú ý đến từng học sinh bằng sự nhẫn nại và yêu thương để không học sinh nào bị bỏ lại phía sau; hãy coi trọng việc phát hiện năng khiếu, sở trường của mỗi học sinh để khích lệ và phát huy năng lực học sinh. Tôi mong muốn mỗi học sinh của trường THPT Nguyễn Trãi đều có thể tỏa sáng theo nghĩa tích cực nhờ năng khiếu, sở trường của mình. Muốn vậy, mỗi chúng ta hãy nhớ lời khuyên của Nguyễn Trãi “Đọc sách thời không đòi nghĩa sách”. Nghĩa là học phải đi đôi với hành, nghĩa là không phụ thuộc vào sách vở mà phải biết biến những tri thức từ sách vở thành phong cách, giá trị trong cuộc sống hằng ngày, biết nối kết giữa tri thức và đời sống.

Để có thể ngẩng cao đầu tự hào, tự trọng, chúng ta cần tự tin. Với các thầy giáo, cô giáo, tự tin là không ngại thất bại, là dám nghĩ, dám làm, là dám làm một cách táo bạo trong khuôn khổ của pháp luật và những chuẩn mực về đạo đức, văn hóa. Tôi mong rằng mỗi thầy giáo, cô giáo hãy tự tin đổi mới, tự tin sáng tạo trên nguyên tắc tạo ra những con đường ngắn nhất, bền vững nhất dẫn dắt học sinh đến với tri thức. Với học sinh, tự tin vào khả năng của chính mình; chủ động thể hiện bản thân, khẳng định vai trò của mình trong từng giờ học, từng hoạt động của nhà trường. Và điều quan trọng nhất, mỗi người cần là nguồn cảm hứng, khích lệ cho những người xung quanh mình tự tin thể hiện bản thân, tự tin theo đuổi khát vọng, tự tin ước mơ.

Thứ hai chúng ta cùng Đồng tâm, Đồng nhịp và Đồng hướng.

Đồng tâm để tất cả chúng ta đều chung một ý chí, chung sức, chung lòng trong mọi hoạt động của nhà trường; để cùng đoàn kết tạo ra sức mạnh tổng thể; cùng đồng cảm, thấu cảm, chia sẻ trong các hoạt động của nhà trường.

Đồng nhịp để hòa mình trong bối cảnh chung của đất nước và nhân loại; đồng nhịp là không chịu bị bỏ lại phía sau, để không trở nên lạc hậu trước bối cảnh chung của toàn cầu hóa và kỉ nguyên mới của đất nước hiện nay. Muốn vậy, mỗi thầy giáo, cô giáo chúng ta phải không ngừng chủ động cập nhật, vận dụng những thành tựu giáo dục hiện đại trong nhà trường; trang bị cho mình những kĩ năng thiết thực về công nghệ thông tin, chuyển đổi số, trí tuệ nhân tạo trong dạy học và quản lí, giáo dục học sinh. Với mỗi học sinh, đồng nhịp là sự cập nhật những phương pháp học tập tiên tiến, năng lực tư duy phản biện, sáng tạo; năng lực ngoại ngữ và trí tuệ nhân tạo. Đồng nhịp để chúng ta thực sự là công dân toàn cầu trong bối cảnh toàn cầu hóa.

Đồng hướng để tất cả chúng ta đều thống nhất hướng tới những mục tiêu chung: Xây dựng hình ảnh của nhà trường. Trên cả nước có nhiều trường mang tên danh nhân Nguyễn Trãi nhưng chúng ta quyết tạo ra hình ảnh thật về trường THPT Nguyễn Trãi - Ba Đình giữa lòng Thủ đô ngàn năm văn hiến. Đồng hướng để cùng hướng tới mục tiêu phát triển toàn diện của mỗi cá nhân học sinh trên nguyên tắc của lòng tin mỗi học sinh của ta là một nhân tài; là quyết tâm đưa các chủ trương giáo dục, đặc biệt là Nghị quyết 71 của Bộ Chính trị về đột phá giáo dục vào thực tiễn của nhà trường.

Kính thưa các vị đại biểu; các thầy giáo, cô giáo; Các em học sinh thân mến!

Giáo dục không chỉ là trách nhiệm của nhà trường mà là trách nhiệm của toàn xã hội. Để trường THPT Nguyễn Trãi xứng đáng với tên tuổi của ngôi sao Khuê bất tử, tôi kính mong các cấp ủy Đảng, chính quyền, Sở GDĐT tiếp tục quan tâm, chỉ đạo để trường thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ được giao. Kính mong các bậc cha mẹ học sinh, các thế hệ thầy - trò cùng đồng hành với nhà trường trong các hoạt động giáo dục học sinh. Kính mong các cơ quan thông tấn báo chí hãy phát đi thông điệp của nhà trường để tạo hình ảnh tốt đẹp về nhà trường, tạo cảm hứng cho thầy và trò khát khao cống hiến. Với một vòng tay lớn như thế chúng ta có quyền hi vọng Trường THPT Nguyễn Trãi - Ba Đình sẽ luôn là ngôi sao Khuê tỏa rạng trên bầu trời văn hóa Việt.

Trong ngày đại lễ tổ chức kỷ niệm 80 năm thành lập trường, một lần nữa, thay mặt Ban Tổ chức, thay mặt tập thể cán bộ, giáo viên, nhân viên học sinh nhà trường, xin được kính cảm tri ân tất cả các thầy cô, các thế hệ học trò đã góp phần tạo nên truyền thống vẻ vang và giá trị cốt lõi của mái trường thân yêu. Xin tri ân những người thầy lặng thầm gieo chữ, những học trò đã hóa thân vào đất mẹ, những bậc phụ huynh và bao trái tim đã dõi theo, nâng niu, gìn giữ ngọn lửa Nguyễn Trãi suốt tám mươi năm qua.

Trân trọng cảm ơn sự có mặt của các vị đại biểu, tinh thần hướng về cội nguồn của các thế hệ học sinh; trân trọng cảm ơn các tổ chức, cá nhân, các nhà báo đã đồng hành cùng với nhà trường để có lễ kỷ niệm đặc biệt ý nghĩa này. Đồng thời, nhân kỷ niệm 43 năm Ngày Nhà giáo Việt Nam 20-11, xin kính chúc các thầy giáo, cô giáo mạnh khỏe, gia đình hạnh phúc. Chúc các em học sinh chăm ngoan, học giỏi và luôn khẳng định được giá trị, đóng góp của mình cho nhà trường và cho cộng đồng.

Kính chúc quý vị đại biểu cùng gia đình: Sức khỏe, hạnh phúc và thành công!

Xin trân trọng cảm ơn!

HIỆU TRƯỞNG

TS. Nguyễn Thị Phương Lan